

***Організація роботи
з обдарованими
та здібними дітьми в
загальноосвітній школі***

*Чи всі обдаровані люди змогли розкрити та показати свої можливості?
Чи можна організувати психолого-педагогічну підтримку юним, яка забезпечить успішну реалізацію їх потенціалу?
Скільки здібних школярів реалізують себе після закінчення навчання?*

*Залізо ржавіє, не знаходячи
собі застосування, стояча вода гниє
або на холоді замерзає,
розум людини, не знаходячи
собі застосування, хиріє*
Леонардо да Вінчі

**«Школа майбутнього — це в першу
чергу творча школа. Завдання її
полягають в тому, щоб розвивати
творчі сили молоді, виховувати з неї
творців культурних цінностей».**

Григорій Ващенко

ОБДАРОВАНІСТЬ

це якісно своєрідне поєднання здібностей високого рівня, а також інтересів, потреб, яке дозволяє виконувати певну роботу на якісно високому рівні, відмінному від

ЕТАПИ РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Усі діти народжуються

геніями,

*однак упродовж перших
шести років*

*їхнього життя, ми
допомагаємо їм
позбутися цієї
геніальності.*

Б.Фулле

Здібності

Обдарованість

Талант

Геніальність

З а д а т к и

Компоненти

обдарованості:

- анатомо-фізіологічні задатки;
- сенсорно-перспективний блок, який характеризується підвищеною чутливістю;
- інтелектуальні та розумові можливості, які дозволяють оцінювати нові ситуації й вирішувати нові проблеми;
- емоційно-вольові структури, які зумовлюють тривалі домінантні орієнтації та їх штучне підтримання;
- високий рівень продукування нових образів, фантазія, уява тощо.

Основними параметрами обдарованості є:

- сфера п реалізації та домінуючий вид;
- вияв творчості;
- вияв інтелекту;
- динаміка діяльності;
- рівні досягнень;
- емоційне забарвлення.

Основними видами творчої діяльності є:

- науково-логічний;
- техноінструктивний;
- образно-художній;
- вербально-поетичний;
- музично-руховий;
- практико-технологічний;
- ситуативний (спонтанний, розсудливий).

Види обдарованості:

- **Особлива (виняткова) обдарованість**
- **Інтелектуальна обдарованість**
- **Потенційна обдарованість**
- **Явна обдарованість**
- **Прихована обдарованість**
- **Загальна (розумова) обдарованість**
- **Спеціальна обдарованість**
- **Рання (або ж пізня) обдарованість**

ОБДАРОВАНА ДИТИНА

**це така дитина, яка
виділяється яскравими
очевидними, іноді
видатними досягненнями
(або має внутрішні
передумови для таких
досягнень) у тому чи
іншому виді діяльності**

A photograph of a male teacher in a light blue shirt pointing with a pen at a blackboard. A young girl with blonde hair, wearing a red jacket, is looking at the blackboard from the right. The blackboard contains white text.

**Початковим
етапом роботи з
обдарованими
дітьми є їх
виявлення, яке
можливо
здійснити за
допомогою
діагностики.**

Діагностика та виявлення індивідуальних особливостей учнів

**Нормативно-правову основу
в роботі з обдарованими
дітьми становлять
документи:**

- Конвенція ООН «Про права дитини»;
- Програма Національного фонду «Україна — дітям»;
- Програма Національного фонду «Обдаровані діти »;
- Концепція модернізації української освіти до 2011 року.

*До розуму ведуть три шляхи:
шлях міркувань — найблагородніший,
шлях наслідування — найлегший,
шлях особистого досвіду — найважчий.*

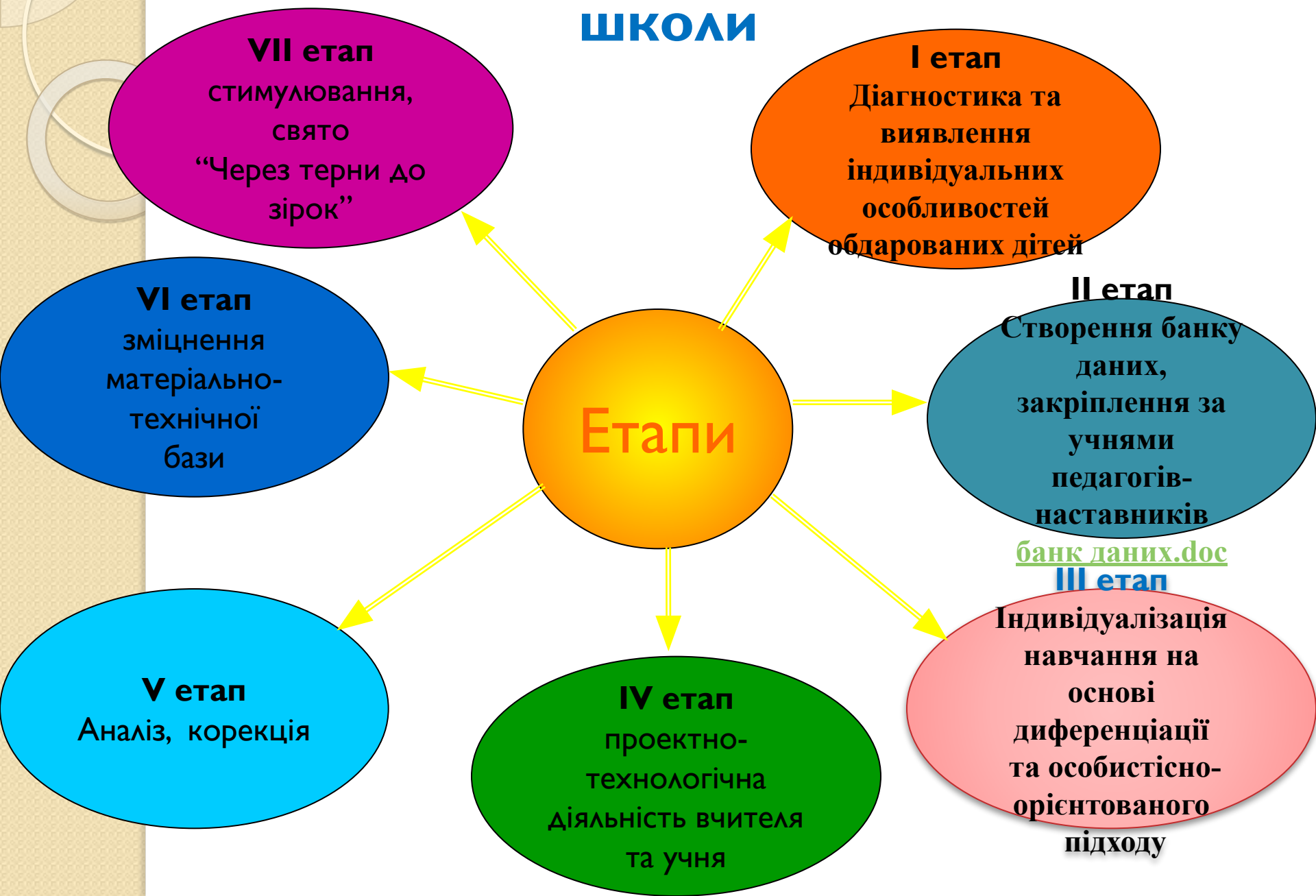
Конфуцій

СИСТЕМА РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ В ШКОЛІ

Система роботи з обдарованими учнями

ШКОЛИ

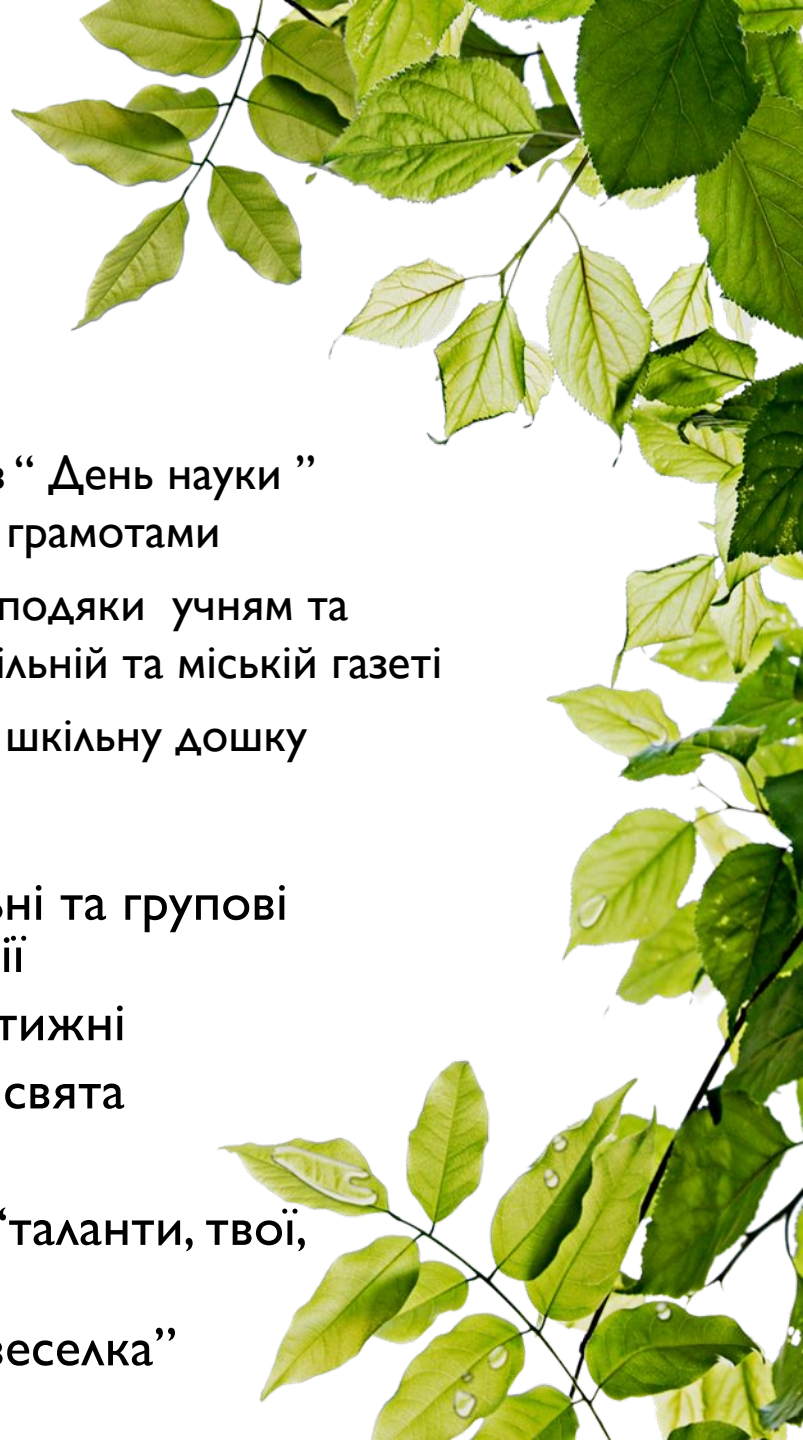

ВИЯВЛЕННЯ ОБДАРОВАНОСТІ ДІТЕЙ

СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ РОЗКРИТТЯ ПОТЕНЦІАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ

- діагностика
- створення банку даних з урахуванням типів обдарованості
- навчальні плани школи
- залучення сім'ї
- робота психолога
- факультативи, гуртки, індивідуальні консультації, конкурси, олімпіади, вечори творчості
- інтелектуальні ігри

**МОРАЛЬНЕ
МАТЕРІАЛЬНЕ
СТИМУЛЮВАН
НЯ
САМОРОЗВИТК
МАКСИМАЛЬНЕ
РОЗКРИТТЯ
ОБДАРОВАНОС
ТІ ТА
ЯКНАЙПОВНІШ
А РЕАЛІЗАЦІЯ
МОЖЛИВОСТЕЙ**

- відзначення в “ День науки ” похвальними грамотами
- висловлення подяки учням та батькам в шкільній та міській газеті
- занесення на шкільну дошку пошани
- індивідуальні та групові консультації
- предметні тижні
- традиційні свята
- ман
- фестиваль “таланти, твої, школа”
- “грайлива веселка”

КРИТЕРІЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

- УЧАСТЬ В ОЛІМПІАДАХ, МАН
- ВСТУП ДО ВНЗ УКРАЇНИ

A vibrant blue butterfly is perched on the palm of a hand. The background is a soft-focus sky with white clouds. The text is overlaid on the image.

БЕРЕЖІМО ДАР

**ПОРАДИ ТОМУ,
ХТО ВИХОВУЄ
ОБДАРОВАНУ
ДИТИНУ**

Етапи роботи з обдарованими учнями:

Загальне

2. Основний
(практичний)

1. Підготовчий

- Аналіз досягнутих результатів.
 - Співвідношення результатів реалізації програми з поставленими метою й завданнями.
 - Визначення перспектив і шляхів подальшої роботи з обдарованими учнями.
- Упровадження інтерактивних методів навчання (проблемно-дослідницьких, проектних, модульних), що розвивають в учнів творче й дослідницьке мислення.
 - Активна участь в інтелектуальних і творчих конкурсах різних рівнів.
- Виявлення обдарованих учнів;
 - Складання діагностичних карт;
 - Розроблення нормативних документів, робочих програм роботи з обдарованими учнями.

Форми роботи вчителя – предметника з обдарованими дітьми

Форми
роботи

Розв'язання нестандартних завдань на уроках і в позаурочний час.

Індивідуальна й диференційована робота

Ділові гри, інтерактивні методи навчання.

Участь у конкурсах різних рівнів.

Участь у предметних олімпіадах різних рівнів

Мета роботи з обдарованими дітьми – виявлення таких дітей та створення умов для їх оптимального розвитку.

За якими принципами будується робота з обдарованими дітьми?

- Орієнтація на змагання, актуалізація лідерських можливостей учнів.
- Орієнтація на потреби дитини.
- Максимальне розширення кола інтересів.
- Домінування розвивальних можливостей над інформаційною насиченістю.
- Ускладнення змісту навчальної діяльності.

Завдання педагогів полягає у тому, щоб створити умови, з яких будь-яка дитина могла б просуватися шляхом власної досконалості, уміла мислити самостійно, нестандартно. Цей шлях називається «самовдосконаленням дитини в умовах освітнього процесу».

Що повинен уміти вчитель для роботи з обдарованими дітьми?

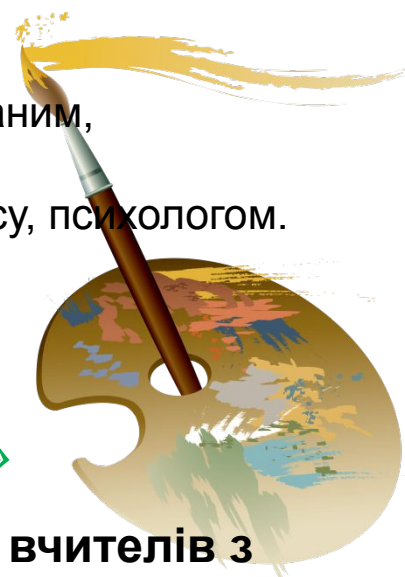
- Збагачувати навчальні програми, тобто оновлювати й розширювати зміст навчання.
- Працювати диференційовано, здійснювати індивідуальний підхід і консультувати учнів.
- Стимулювати пізнавальні здібності учнів.
- Приймати зважені психолого-педагогічні рішення.
- Аналізувати навчально-виховну діяльність — свою та класу.
- Добирати й готувати матеріал для колективних творчих справ.

Яким повинен бути вчитель у роботі з обдарованими дітьми?

- Талановитим, здатним до експериментальної й творчої діяльності.
- Професійно грамотним.
- Інтелігентним, моральним і ерудованим.
- Володіти сучасними педагогічними технологіями.
- Мати позитивну «Я-концепцію», бути цілеспрямованим, наполегливим, емоційно стабільним.
- Умілим організатором навчально-виховного процесу, психологом.

«Учень не посудина, яку потрібно наповнювати, а факел, який потрібно запалити»

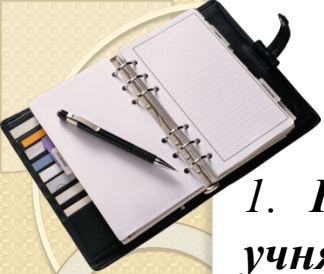
За якими напрямками здійснюється робота вчителів з обдарованими учнями?

1. На уроках — індивідуальна диференційована робота.
2. Гурткова робота із предмета.
3. Позакласні заходи у межах предметних тижнів.
4. Предметні заходи у класі із запрошенням батьків.
5. Участь учнів 8—11-х класів у ліцейних конференціях із захистом навчальних проектів.
6. Участь в олімпіадах різного рівня.
7. Участь у творчих конкурсах різного рівня
8. Театралізовані свята

Основні документи
“Методичної папки вчителя по
роботі з обдарованими учнями”

1. Нормативно-правові документи з питань роботи з обдарованими учнями.

- Програми роботи з обдарованими учнями.
- Положення про олімпіади, конкурси, МАН з тематики предмету.

2. Література.

- Для вчителя - з проблем роботи з обдарованими учнями з даного предмету.
- Для учнів - для підвищення рівня знань, кола інтересів.

3. Структура роботи вчителя-предметника з обдарованими учнями.

- Діагностична анкета на визначення обдарованості з даного предмету.
- Анкети учнів, з якими проводилась діагностика.
- Список учнів із виявленою обдарованістю до даного предмету із зазначенням напрямку роботи вчителя з таким учнем.
- Перелік заходів (олімпіад, конкурсів, МАН тощо) протягом року з даного предмету для залучення обдарованих дітей.
- План роботи з обдарованими учнями.
- Результативність роботи вчителя з обдарованими учнями протягом року.

4. Самоаналіз роботи вчителя з обдарованими учнями.

- Аналіз роботи вчителя за рік, визначення позитивних і негативних сторін системи роботи вчителя з обдарованими учнями.
- Складання перспективного плану дій з визначення перспектив і шляхів подальшої роботи з обдарованими учнями.

«Творчість – це не сума знань, а особлива спрямованість інтелекту, особливий взаємозв'язок між інтелектуальним життям особистості і проявом її сил в активній діяльності»

Василь Сухомлинський

**Ми завжди
маємо
залишати
право
вибору за
дитиною.**

